

Raadsmemo

Onderwerp Acties (opvang) vluchtelingen uit Oekraïne

Datum 13 april 2022

Afzender Laure ter Stege, namens het Kernteam Oekraïne

Portefeuille- J.G.A. Paans
houder:

Tel.nr. 078 7703975

Emailadres oeukraine@alblasserdam.nl

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de nacht van 24 februari 2022 zijn Russische troepen Oekraïne binnengevallen. Voor het eerst in lange tijd is het oorlog in Europa. Landen in Europa, waaronder Nederland, hebben afgesproken om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Via deze raadsmemo wordt u geïnformeerd over de situatie in Alblasserdam en de acties die voor de vluchtelingen uit Oekraïne zijn opgezet.

Beeldvorming

- De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid heeft ervoor gekozen om eerst te focussen op grotere locaties in de regio.
- Ondertussen zijn de mogelijkheden voor opvang in Alblasserdam in kaart gebracht.
- Op 21 maart is het ontmoetings- en informatiepunt van Vluchtelingenwerk in de Havenkerk geopend.
- De Jozuakerk wordt gereed gemaakt om voor de periode van ten minste zes maanden, maar indien nodig voor zoveel langer, opvang te bieden aan ongeveer 60 vluchtelingen.
- De Havenkerk is een tweede optie om vluchtelingen op te vangen overeenkomstig als de Jozuakerk.
- De omwonenden worden geïnformeerd over de mogelijke komst van vluchtelingen naar deze locatie.

Kernteam

Om het proces rondom opvang van Oekraïense vluchtelingen te begeleiden is een bestuurlijk ambtelijk kernteam Oekraïne ingericht. Vanuit dit team wordt verbinding gemaakt en gehouden met de Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid en met professionele- en maatschappelijke partners, die een rol (kunnen) vervullen bij de opvang van vluchtelingen.

Inventarisatie noodopvanglocaties

Het kernteam Oekraïne heeft een inventarisatie gedaan om voor noodopvang geschikte locaties te inventariseren. Deze inventarisatie heeft zich gericht op gemeentelijk- en particulier vastgoed.

Hierbij is een beoordeling gemaakt op basis van onder andere:

- grootte van locatie (vierkante meters);
- ligging van de locatie ten opzichte van voorzieningen;
- lopende overeenkomsten;
- mate van inspanning/kosten die nodig is om een locatie geschikt te maken voor opvang;
- maatschappelijke betrokkenheid bij de locatie;

Evangelische Gemeente Jozua en Havenkerk

Vanuit de bovengenoemde inventarisatie is het kernteam gebleken dat op dit moment het pand van de Evangelische gemeente Alblasserwaard (Jozua) als eerste geschikt is om gereed gemaakt te worden voor noodopvang van Oekraïense vluchtelingen.

Als tweede geschikte locatie heeft het kernteam de Havenkerk aan de leplaan aangemerkt. In beide panden moeten werkzaamheden worden verricht om tijdelijke bewoning mogelijk te maken.

Een groot voordeel van deze locaties is de koppeling met een breed maatschappelijke netwerk aan vrijwilligers. Zowel vanuit de achterban van de Jozuakerk als ook bij het Diaconaal Platform hebben zich tal van vrijwilligers gemeld die hulp willen bieden bij de opvang van vluchtelingen. Met oog voor de langere termijn is het fijn een beroep te kunnen doen op dit maatschappelijk netwerk.

Visie opvanglocatie

In de Jozuakerk zullen ongeveer 60 vluchtelingen worden opgevangen. Om dit goed te laten verlopen zullen er locatiemanagers aanwezig zijn als aanspreekpunt voor de vluchtelingen. De locatiemanagers lossen problemen op, zorgen ervoor dat de huisregels worden nageleefd en waarborgen de veiligheid van de vluchtelingen. Daarnaast sturen zij ook eventuele vrijwilligers vanuit de Jozuakerk aan, maar wel met het doel om de vluchtelingen zoveel mogelijk zelfredzaam te maken.

De eerste periode dat de opvanglocatie in gebruik is, vindt er op ambtelijk niveau elke dag afstemming plaats met de locatiemanagers. Dit wordt naar inzicht met de tijd afgebouwd. Ook de hoeveelheid locatiemanagers/beveiligers zal aangepast worden naar aanleiding van de opgedane ervaring.

Registratie vluchtelingen uit Oekraïne

Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen zich inschrijven in het Basis Personen Register (BRP), maar dit is voor de vluchtelingen uit Oekraïne niet verplicht. Toch kiezen de meeste vluchtelingen die op dit moment in Alblasserdam verblijven er wel voor om zich te registreren, omdat registratie zorgt voor een burgerservicenummer (BSN). Hiermee kunnen de vluchtelingen onder andere een bankrekening-nummer openen waardoor leefgeld uitgekeerd kan worden.

Op dit moment, 11 april 2022, hebben 40 mensen zich ingeschreven. Hiervan zijn er nu 27 personen officieel met een BSN nummer geregistreerd. Elke dag komen er mensen bij. De inschrijving wordt geregeld via de afdeling burgerzaken.

Leefgeld

De vluchtelingen uit Oekraïne hebben recht op leefgeld. De Rijksoverheid heeft recent een regeling over dit leefgeld gepubliceerd. In de Drechtsteden wordt het leefgeld uitgekeerd door de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD). Op woensdag 13 april 2022 is een speciaal mobiel team van de SDD voor het eerst aanwezig in Alblasserdam om voor de geregistreerde vluchtelingen in gastgezinnen het leefgeld in orde te maken.

De dienstverlening vanuit de SDD rondom het leefgeld is in ontwikkeling. Zo werkt de SDD op dit moment aan een mogelijkheid voor de vluchtelingen uit Oekraïne om digitaal een aanvraag voor leefgeld te kunnen doen.

Informatie- en ontmoetingspunt Havenkerk

Sinds 21 maart 2022 is elke maandag een speciaal informatie- en ontmoetingspunt open. Het informatie- en ontmoetingspunt wordt georganiseerd door de mensen van vluchtelingenwerk Alblasserdam. Het informatie- en ontmoetingspunt is bedoeld voor de vluchtelingen uit Oekraïne die in Alblasserdam worden opgevangen, maar ook voor de gastgezinnen en voor betrokken Alblasserdammers die iets willen betekenen. Gemiddeld bezoeken zo'n 20 a 25 mensen per week het punt aan de Havenkerk. Vooral vragen over leefgeld, werken, onderwijs en toegang tot medische zorg worden vaak gesteld geven de professionals van vluchtelingenwerk Alblasserdam aan.

Stichting Welzijn Alblasserdam organiseert in mei 2022 een speciale ontmoeting tussen gastgezinnen van vluchtelingen uit Oekraïne. Tijdens deze ontmoeting kunnen de gastgezinnen met elkaar ervaringen delen en informatie uitwisselen.

Onderwijs

Het ABC team organiseert op dit moment elke woensdagochtend in het MFC Maasplein een ochtend vol sport en spel voor de gevluchte kinderen uit Oekraïne. Ouders/verzorgers van de kinderen geven aan dat de kinderen gebaat zijn bij deze ochtend en zouden graag zien dat de kinderen zo snel mogelijk dagelijks naar school gaan.

Inmiddels is vanuit het Rijk de oproep gedaan aan de scholen om de kinderen uit Oekraïne in te schrijven op school. Op dit moment wordt er samen met de Alblasserdamse basisscholen bekeken hoe een educatief programma voor 4 a 5 dagdelen in de week kan worden vormgegeven. Het gebrek aan personeel en de taal vormen daar bij de grootste obstakels. Op korte termijn wordt geprobeerd het educatieve programma helemaal rond te hebben, waarbij onder andere een beroep wordt gedaan

op de inzet van vrijwilligers in combinatie met de inzet van professionals. Aangezien we te maken hebben met een kwetsbare groep is het essentieel dat er altijd minimaal één professional voor de klas staat.

Het voortgezet onderwijs voor de kinderen uit Oekraïne is vormgegeven via de Internationale Schakelklas van het Dalton Lyceum in Dordrecht. Met behulp van Oekraïense docenten is het onderwijs daar reeds gestart. Oekraïense kinderen die in Alblasterdam verblijven worden doorverwezen naar deze internationale schakelklas.

Communicatie

De versnipperde opvang in gastgezinnen maakt communiceren lastiger dan wanneer de vluchteling op één plek opgevangen zijn. Wij hebben ingezet op het promoten van het informatiepunt in de Havenkerk o.a. door posters te verspreiden in het dorp in zowel het Nederlands als Oekraïens. Via het informatiepunt komen we in gesprek met de gastgezinnen of de vluchtelingen, zodat we advies kunnen geven om jezelf bijvoorbeeld te laten registreren.

We merken dat de wil om te helpen groot is, net als het ongeduld waarmee naar de overheid gekeken wordt. Er gebeurt al van alles in Alblasterdam, soms onder de radar. We hebben erin geïnvesteerd om de verhalen uit het dorp te vertellen in een serie: Alblasterdam voor Oekraïne. Deze informatie is goed vindbaar, zodat het niet alleen nieuwswaardig is, maar ook informatie op een later moment biedt. Op deze manier pakken wij zelf het podium en laten wij minder ruimte voor fakenieuws of geruchten over de opvang van vluchtelingen.